

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (2021-jıl yanvar-oktyabr ayları ushın dáslepki maǵlıwmat)

Respublika ekonomikasın rawajlandırıw strategiyası diversifikasiyalanǵan hám básekege shídamlı ekonomikanı jaratıwǵa, innovacion texnologiyalar hám bázardı basqarıwdıń jańa usıllarınan paydalanań halda milliy resurslardan maksimal dárejede paydalaniwǵa baǵdarlańgan. Mámlekettiń sırtqı ekonomikalıq iskerligi, atap aytqanda sırtqı sawda tarawında ámelge asırılıp atırılıǵan reformalardıń aqırǵı nátiyjesi xalıqtıń turmıs dárejesine óz tásirin ótkeredi.

2021- jıldıń yanvar-oktyabr ayları juwmaǵı menen respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) 519,5 mln. AQSh dolların qurap, 2020- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 91,5 mln. AQSh dollarına yaǵníy 21,4 % ke kóbeydi.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ HÁM BALANSÍ
(yanvar-oktyabr, miń AQSh dolları)

	2020- jıl	2021- jıl	Ósiw pátleri, % te	Jámige salıstırǵanda, % te
Sırtqı sawda aylanısı	427 969,0	519 507,1	121,4 %	x
Eksport	250 961,4	329 046,2	115,4 %	100,0
tovarlar	285 207,3	326 861,7	115,7	99,3
xızmetler	2 803,4	2 184,5	77,9	0,7
altın	-	-	-	-
Import	142 761,7	190 460,9	133,4 %	100,0
tovarlar	136 004,0	181 087,1	133,1	95,1
xızmetler	6 757,8	9 373,9	138,7	4,9
Saldo	142 445,6	138 585,3	x	x

Maǵlıwmat ushın: Ózbekstan Respublikasınıń tovarlar sırtqı sawdası statistika kórsetkışhlerin qáliplestiriwde, Sırtqı ekonomikalıq iskerlik Tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda SEI TN) menen birgelikte, Birlesken Milletler Shólkeminiń Xalıqaralıq standartlasqan sawda klassifikatorı (keyingi orınlarda – XSSK) isletiledi. Bul óz náwbetinde analitikalıq maqsetlerde eksport hám import qılınatuǵıń tovarlardı 10 úlken bólimge gruppaları ushın imkan beredi. Tovarlardı XSSK boyinsha kodlastırıw, SEI TN hám XSSK ortasında ótiw giltleri járdeminde ámelge asırılıdı.

SSAda eksport kólemi 329,0 mln. AQSh dollarına (15,4 % ke kóbeydi) hám import kólemi 190,5 mln. AQSh dollarına (33,4 % ke kóbeydi) jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldosı 138,6 mln. AQSh dollardı quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikası, jáhánnıń 49 dan artıq mámlekетleri menen sawda baylanısların ámelge asırıp kelmekte. SSAnıń salmaqlı úlesi Qıtay Xalıq Respublikasında (27,6 %), Túrkiyada (22,3 %), Rossiya Federaciyasında (18,8 %), Qazaqstanda (9,7 %), Latviyada (7,2 %), Ukraina (3,6 %) hám Qırğız Respublikasında (1,2 %) güzetylgen.

Úzlıksız islewin támiyinilew ushın respublikada zárúr resurslar bazası jaratılǵan. Eksport quramında sezilerli ózgerislerge import tovarlarınıń ornın basatuǵıń ónimler islep shıgariw hám sanaat óndirisin diversifikasiya qılıw nátiyjesinde erisildi.

Sonday-aq, qońsı mámleketter menen óz-ara baylanışlardı bek kemlew, mámleketterdiń social-ekonomikalıq, sawda-sanaat hámde mádeniy salalardaǵı baylanışların rawajlandırıw boyınsha úlken isler ámelge asırılıp atırılǵanlıǵın kóriw mümkin.

SSA da sońǵı jıllarda úlken ózgerisler gúzeturilip atır. Mısal ushın, sońǵı úsh jılda SSA da Qırğızıstan, Awǵanıstan hám Tájikistan menen sırtqı sawda aylanısınıń óskenligi gúzeturilmekte. Basqa mámleketter (qońsı mámleketterden tısqarı) menen bolsa, SSA da eń joqarı úlesi Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Túrkiya hám Latviya mámleketteri úlesine tuwra kelgen.

UNAMLÍ SÍRTQÍ SAWDA BALANSÍ GÚZETILGEN TÓRT MÁMLEKET (yanvar-oktyabr, mln AQSh dolları)

Sırtqı ekonomikalıq iskerligi boyınsha 20 iri sherik-mámleketter arasınan 12 mámlekette unamlı sırtqı sawda balansı gúzeturilgen, sonnan, Qıtay Xalıq Respublikası (126,2 mln. AQSh dolları), Turkiya (85,5 mln. AQSh dolları), Rossiya (95,8 mln. AQSh dolları) hám Qazaqstan (49,9 mln. AQSh dolları) usılar qatarınan. Qalǵan 6 mámlekет penen passiv sırtqı sawda balansı saqlanıp qalmaqta.

**QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍ IRI SHERIK
MÁMLEKETLER MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ DINAMIKASÍ
(yanvar-oktyabr, mln. AQSh dolları)**

Mámlekетler	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Qıtay Xalıq Respublikası	147,9	123,1	126,2
Eksport	88,6	92,3	90,9
Import	59,3	30,8	35,3
Saldo	29,3	61,5	55,6
Túrkıya	70,5	53,8	85,5
Eksport	52,7	51,5	73,3
Import	17,8	2,3	12,2
Saldo	34,9	49,2	61,1
Rossiya Federaciyası	150,7	87,1	95,8
Eksport	120,3	54,7	61,8
Import	30,4	32,4	34,0
Saldo	89,9	22,3	27,8
Qazaqstan	63,3	43,5	49,9
Eksport	51,0	29,6	31,8
Import	12,3	13,9	18,1
Saldo	38,7	15,7	13,7
Latviya	20,6	22,1	26,3
Eksport	15,3	17,8	23,6
Import	5,3	4,3	2,7
Saldo	10,0	13,5	20,9
Ukraina	5,3	7,5	12,8
Eksport	2,1	6,7	12,0
Import	3,2	0,8	0,8
Saldo	-1,1	5,9	11,2

Mámlekетlers	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Koreya Respublikası	56,1	28,6	25,6
Eksport	17,5	6,1	4,6
Import	38,6	22,5	21,0
Saldo	-21,1	-16,4	-16,4
Qırğız Respublikası	4,1	3,9	7,8
Eksport	2,7	2,1	3,9
Import	1,4	1,8	3,9
Saldo	1,3	0,3	0
Awǵanıstan	0,6	3	3,8
Eksport	0,6	3,0	3,8
Import	-	-	-
Saldo	0,6	3,0	3,8
Tájikistan	2,5	5,3	2,4
Eksport	2,5	5,3	2,4
Import	-	-	-
Saldo	2,5	5,3	2,4
Litva	3,1	0,7	4,0
Eksport	0	0	2,2
Import	3,1	0,7	1,8
Saldo	-3,1	-0,7	0,4
Irán	5,1	2,4	5,9
Eksport	0,2	0	2,4
Import	4,9	2,4	3,5
Saldo	-4,7	-2,4	-1,1
Irak	2,0	2,7	2,4
Eksport	2,0	2,7	2,4
Import			
Saldo	2,0	2,7	2,4

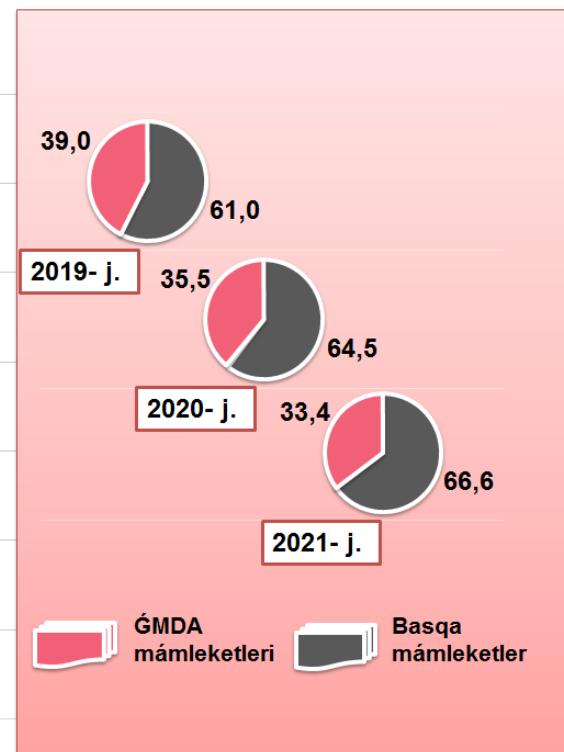
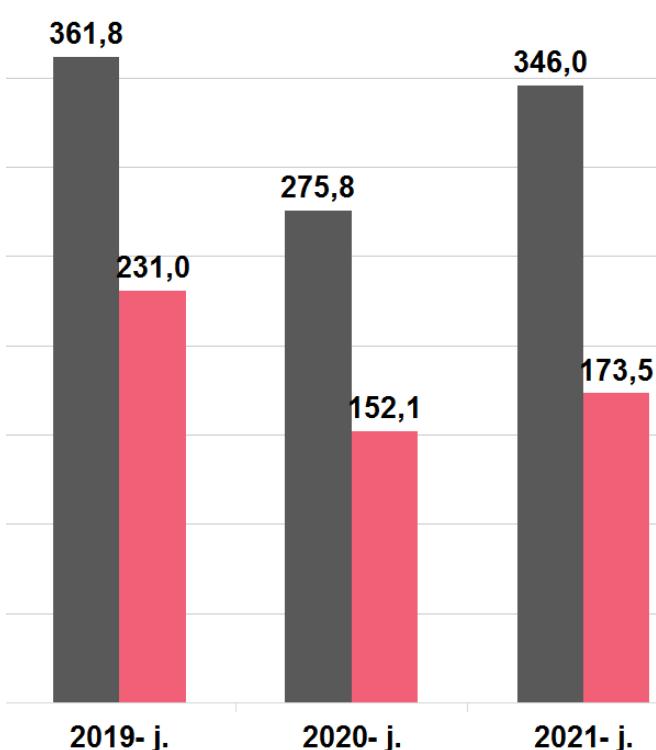
Mámlekетler	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Fransiya	0,6	0,5	2,6
Eksport	0,1	0,3	1,7
Import	0,5	0,2	0,9
Saldo	-0,4	0,1	0,8
Pákistan	0	2,2	1,6
Eksport	0	2,2	1,4
Import	0	0	0,2
Saldo	0	2,2	1,2
Gruziya	0,4	1,2	1,2
Eksport	0,4	1,2	1,2
Import	-	-	-
Saldo	0,4	1,2	1,2
Túrkmenistan	3,8	3,2	3,6
Eksport	0,4	0,6	0,8
Import	3,4	2,6	2,8
Saldo	-3	-2	-2
Germaniya	3,6	1,6	8,6
Eksport	0,6	0,4	0,6
Import	3	1,2	8
Saldo	-2,4	-0,8	-7,4
AQSH	1	1,3	1,2
Eksport	0	0,6	0,6
Import	1	0,7	0,6
Saldo	-1	-0,1	0
Estoniya	1,6	1,1	0,7
Eksport	1,2	1	0,5
Import	0,4	0,1	0,2
Saldo	0,8	0,9	0,3

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń sırtqı sawda aylanısınıń úshten bir bólegi ǵMDA mámlekетlerine tuwra keledi hám bul kórsetkish sońğı jıllarda biraz ózgerdi.

Respublikamızda sırtqı sawdanı qollap-quwatlaw hámde ǵMDA mámlekетleri menen usı saladaǵı sheriklikti jánedе bekkemlew boyınsha alıp barılıp atırılǵan is-ilájlarǵa qaramay, 2021- jıldırın yanvar-oktyabr aylarında, sırtqı sawda aylanısında ǵMDA mámlekетleriniń úlesi 33,4 % ti qurap, 2020- jılǵa salıstırǵanda sırtqı sawda aylanısındaǵı úlesi 2,2 % ke kemeygen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍ SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍNDÁ ǵMDA MÁMLEKETLERİ HÁM BASQA MÁMLEKETLERDÍN KÓLEMLERÍ DINAMIKASÍ (yanvar-oktyabr, mln. AQSh dolları, úlesi, % te)

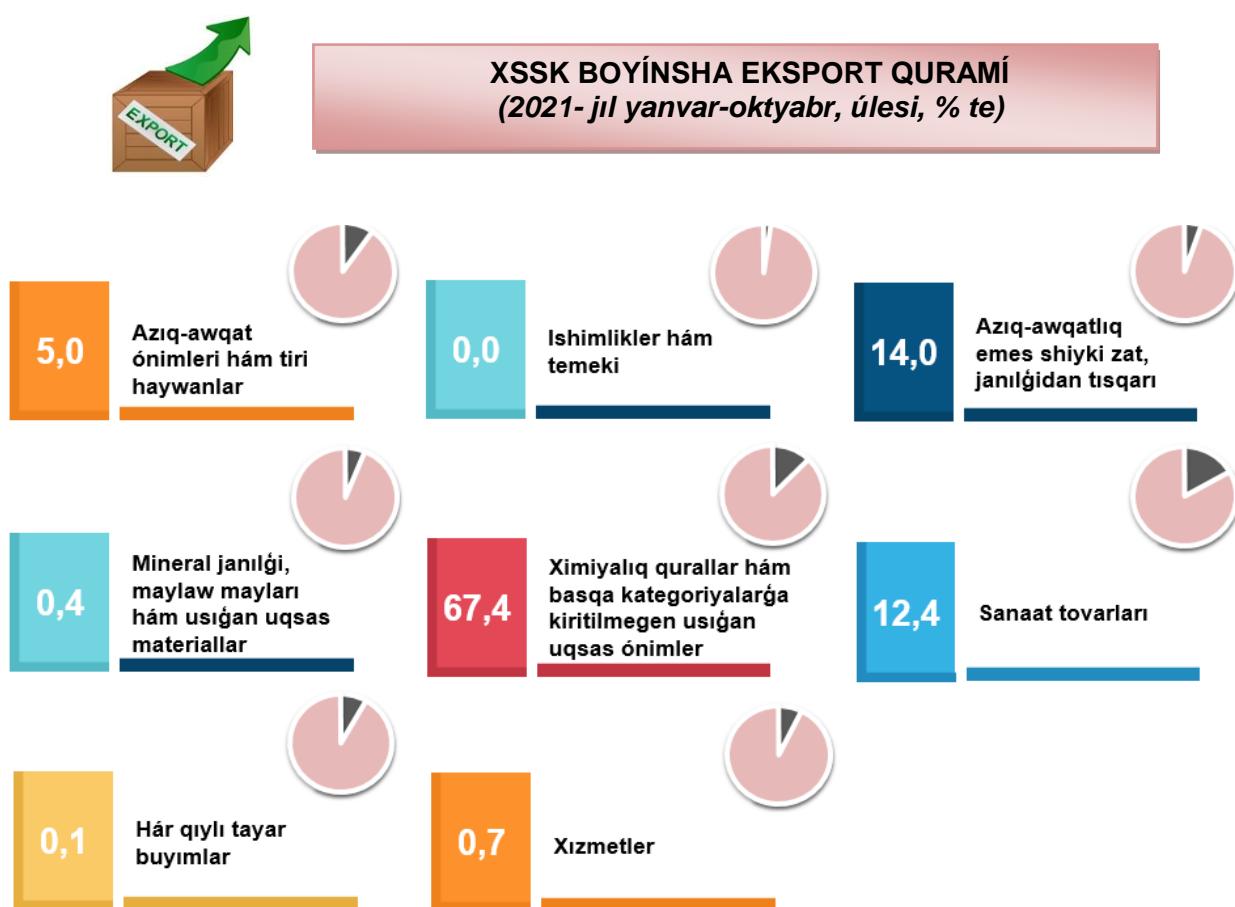

Basqa sırt el mámlekетleriniń SSA sı 2021- jıldırın yanvar-oktyabr aylarında 2020- jıldırın usı dáwirine salıstırǵanda 33,4 % ke kóbeydi hám jámi SSA daǵı úlesi 66,6 % ti quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN EKSPORTÍ (2021-jıl yanvar-oktyabr)

Usı jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında mámlekettiń eksportyorları sanı 209 di qurap, olar tárepinen 329,0 mln. AQSh dolları (qımbat bahalı metallar eksportınan tısqarı) kólemindegi (2020- jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 15,4 % ke kóbeydi) tovar hám xızmetler eksport qılıníwi támiyinlendi.

Eksport quramında tovarlar úlesi 98,8 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriýalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (67,4 %), sanaat tovarları (12,4 %), azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılğıdan tısqarı (14,0 %), azıq-awqat ónimleri hám tırı haywanlar (5,0 %) úlesine tuwra kelmekte.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE EKSPORT QURAMÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr)

XSSK quramı	Jámi			ĞMDA mámlekетleri			Basqa mámlekетler		
	miň AQSh dolları	ótken jılıga salistirǵanda, % te	ulıwma kólemge salistirǵanda, % te	miň AQSh dolları	ótken jılıga salistirǵanda, % te	ulıwma kólemge salistirǵanda, % te	miň AQSh dolları	ótken jılıga salistirǵanda, % te	ulıwma kólemge salistirǵanda, % te
Jámi eksport	329 046,2	115,4	100,0	113 156,5	113,8	100,0	215 889,7	116,2	100,0
sonıń ishinde:									
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	16 348,3	104,2	5,0	6 489,7	84,0	5,7	9 858,6	123,7	4,6
Ishimlikler hám temeki	24,7	151,5	0,0	24,7	151,5	0,0	-	-	-
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janilǵidan tısqarı	46 208,3	128,9	14,0	4 317,0	195,0	3,8	41 891,3	124,6	19,4
Mineral janılǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	1 201,0	95,1	0,4	738,1	295,5	0,7	462,9	45,7	0,2
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalárǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	221 932,4	113,6	67,4	92 698,2	114,1	81,9	129 234,2	113,2	59,9
Tiykarınan material túrine qarap klassifikasiyalanǵan sanaat tovarları	40 649,5	130,6	12,4	6 709,4	107,2	5,9	33 940,1	136,4	15,7
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri	15,8	285,7	0,0	15,4	-	-	0,4	-	-
Hár qıylı tayar buyımlar	481,7	28,1	0,1	328,2	381,2	0,3	153,5	9,4	0,1
Xızmetler	2 184,5	77,9	0,7	1 835,8	165,8	1,6	348,7	20,6	0,2

ÓMDA mámleketleri hám basqa mámleketlerge eksporttiń baǵdarı boyınsha parqlanıwlar barlıǵı gúzetilmekte. Sonnan, ÓMDA mámleketlerine eksporttiń tiykarǵı bólimi ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalara kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler úlesine tuwra kelmekte, eksport kólemi boyınsha keyingi orılarda sanaat tovarları, aziq-awqat ónimleri hám tırı haywanlar hámde aziq-awqatlıq emes shiyki zatqa (janılǵidan tısqarı) tuwra kelmekte.

2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında eksport qılınǵan tovarlar hám xızmetler quramınıń analizi sonı kórsetpekte, tovarlar hám xızmetler quramında sezilerli ózgerisler bolmadı, biraq sonı aytıw kerek, 2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda, aziq-awqatlıq emes shiyki zat (janılǵidan tısqarı), sanaat tovarları hámde xızmetlerden tısqarı barlıq tovar gruppalarında ósim gúzetildi.

**EKSPORT QURAMÍ DINAMIKASI
(yanvar-oktyabr, % te)**

XSSK quramı	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Jámi	100,0	100,0	100,0
Aziq-awqat ónimleri hám tırı haywanlar	3,9	5,5	5,0
Ishimlikler hám temeki	-	0,0	0,0
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılǵidan tısqarı	8,8	12,6	14,0
Mineral janılǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,7	0,4	0,4
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	0,1	0,5	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalara kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	76,6	68,5	67,4
Tiykarinan material túrine qarap klassifikasiyalanǵan sanaat tovarları	8,2	10,9	12,4
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	1,0	0,0	0,0
Hár qıylı tayar buyımlar	0,0	0,6	0,1
Xızmetler	0,6	1,0	0,7

**XSSK BÓLIMI BOYÍNSHA AYÍRÍM ÓNIMLER
EKSPORTÍNÍ QURAMÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr)**

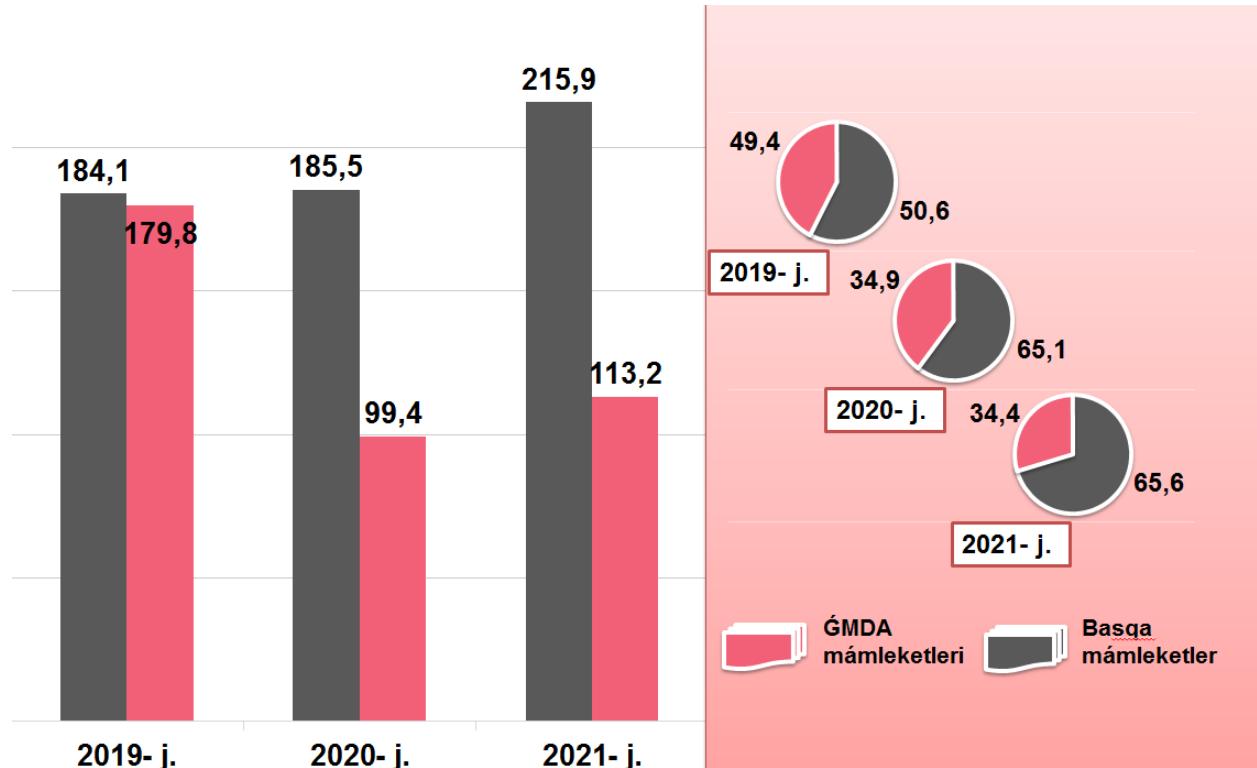
XSSK bólimi atı	MİN AQSh dolları	2020-jıldını sáykes dawirine salistirǵanda, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	12 642,0	91,6
Dánli eginler hám olardan tayaranǵan ónimler	3 490,3	188,0
Kofe, shay, kakao, ziravarlar hám olardan tayaranǵan ónimler	161,9	821,8
Sheker, shekerden tayaranǵan ónimler hám bal	50,4	213,6
Hár qıylı aziq-awqat ónimleri hám preparatlar	1,2	-
Sút ónimleri hám quş máyekleri	2,5	-
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	24,7	-
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılǵidan tısqarı		
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	31 640,0	122,3
Toqımarshılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	13 967,5	202,5
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	84,3	124,5
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómır, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqarı)	516,6	17,1
Mineral janılǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	1 201,0	95,1
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaki frakciyalanǵan)	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriýalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	85,6	663,6
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	221 658,8	113,5
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; xájetxana preparatları, polirovkalaw hám juwiw quralları	181,6	219,1
Basqa jerde klassifikasiyalanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	0,4	-

Boyaytuǵın hám terini iyletyuǵın zatlar hám boyawlar	6,1	-
Sanaat tovarları		
Toqımasızlıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	36 006,3	133,2
Probka hám terekten tayaranǵan buyımlar (mebelden tisqarı)	24,6	10,8
Shoyın hám polat	-	-
Ruda bolmaǵan qazılmalardan tayaranǵan ónimler	4 584,1	117,1
Metallardan tayaranǵan buyımlar	34,5	9,1 b.
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri		
Avtomobiller	-	-
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	0,4	-
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları	-	-
Elektr baylanısı, dawıstı jazıw hám esittiriw apparaturaları hám úskeneleleri	-	-
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneleler	3,3	-
Maxsus bo'limlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	12,1	403,3
Hár qıylı tayar buyımlar		
Hár qıylı tayar buyımlar	82,1	214,4
Arnawlı, ilimiý hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	384,0	22,9
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	14,0	-
Santexnika, isitish va yoritish uskunaları uchun binolar, armatura va armatura bloklari, boshqa toifalarga kiritilmagan	1,5	-
Xızmetler		
Finanslıq xızmetler	540,9	96,6
Transport xızmetleri	1 291,1	145,0
Saparlar (turizm)	352,5	137,2
Basqa is boyınsha xızmetler	-	-
Qurılıs xızmetleri	-	-

Sońğı úsh jilda ÓMDA mámleketerine eksport kólemi kemeydi hám olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 2019- jıldınıń yanvar-oktyabrdaǵı 43,0 % ten 2021- jıldınıń yanvar-oktyabrda 34,9 % ke kemeydi. Mas ráwıshte basqa mámleketerdiń jámi eksporttaǵı úlesi 65,1 % ti quradı.

**ÓMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR
HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERI DINAMIKASI**
(yanvar-oktyabr, mln. AQSh dolları, úlesi, % te)

2021- jıldınıń yanvar-oktyabr ayları juwmaǵında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik mámleketer quramında Qıtay Xalıq Respublikası (eksport ulıwma kóleminiń 27,6 % i), Túrkıya (22,3 %), Rossiya Federaciyası (18,8 %), Qazaqstan (9,7 %), Latviya (7,2 %), Ukraina (3,6 %) hám Qırğız Respublikası (1,2 %) mámleketerleri saqlanıp qalmaqta hámde olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 90,4 procentti quramaqtı.

**RESPUBLIKA EKSPORTÍNDA TIYKARGÍ
SHERIK MÁMLEKETLERDİN ÚLESI
(2021-jıl yanvar-oktyabr, % te)**

2021-jıldızın yanvar-oktyabr aylarında, ótken jıldaǵı tovarlar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik mámlekетlerden jetekshi bolǵan Túrkiya ekinshi orınǵa túsiwi esabınan, Qıtay Xalıq Respublikası eksporttaǵı úlesi boyınsha jetekshilikti aldı.

Usı jıldızın yanvar-oktyabr aylarında sherik mámlekетlerdiń tovarlar hám xızmetler eksportı boyınsha geografiyası 2020-jıldızın sáykes dawirine salıstırǵanda 34 mámleketten 36 mámlekete kóbeydi.

**QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍ TIYKARÍGÍ SHERIK MÁMLEKETLERGE ÁMELGE ASÍRĞAN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI
(yanvar-oktyabr)**

Mámleket atı	Mín AQSH dolları		Ósim pátleri, % te		Ornı	
	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.
Qıtay Xalıq Respublikası	92253,3	90941,5	104,1	98,6	2	1
Túrkıya	51523,2	73260,1	97,8	142,2	10	2
Rossiya	54693,3	61763,2	45,4	112,9	1	3
Qazaqstan	29582,1	31777,5	58,0	107,4	4	4
Latviya	17758,4	23628,3	116,1	133,1	6	5
Ukraina	6672,2	12005,8	315,6	179,9	20	6
Koreya Respublikası	6112,9	4564,6	34,9	74,7	3	7
Qırğız Respublikası	2123,2	3889,9	78,6	183,2	13	8
Awǵanıstan	2959,7	3755,0	480,4	126,9		9
Tájikstan	5257,1	2358,1	206,6	44,9		10
Litva	0,1	2163,7	8,8	2226953,5	26	11
Iran	40,3	2414,6	21,2	5993,1	8	12
Irak	2688,4	2393,7	136,6	89,0		13
Franciya	339,1	1658,6	480,1	489,2	32	14
Pákistan	2196,8	1404,6	26190,1	63,9		15
Gruziya	1192,5	1233,3	265,7	103,4		16
Túrkmenistan	578,9	800,2	133,5	138,2	7	18
Germaniya	427,4	639,9	68,1	149,7	16	19

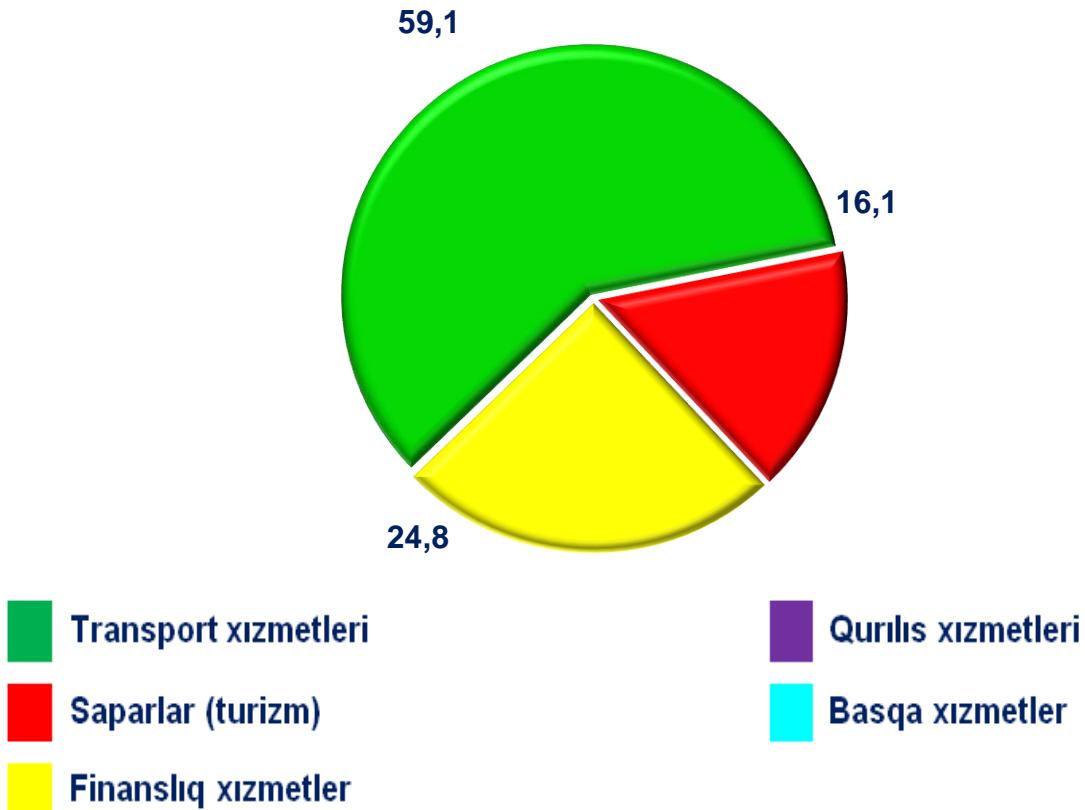
Usı mámleketlerge eksport qılıníp atırılǵan tovarlar quramına tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalارǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler, sanaat tovarları hámde ažıq-awqatlıq emes shiyki zat (janılǵidan tısqarı) kireti.

**RESPUBLIKANÍ AYÍRÍM MÁMLEKETLER MENEN EKSPORT QURAMÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr, mln AQSh dolları)**

XSSK quramı	Qıtay		Türkiya		Rossiya		Qazaqstan	
	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.
Jámi eksport	92253,3	90941,5	51523,2	73260,1	54693,3	61763,2	29579,1	31777,5
soniú iishinde:								
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	1210,4	973,2	537,7	1032,6	765,4	660,1	6 755,3	5 557,6
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-	16,3	24,7
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵidan tısqarı	23555,1	27889,1	1130,3	8302,5	2 076,2	2 525,7	29,7	1 776,5
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	-	-	-	-	-	-	-	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriýalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	53442,4	39624,3	43501,6	57608,8	45407,7	52361,6	22482,2	23 838,9
Sanaat tovarları	12450,0	22299,5	6351,9	6315,0	5 799,8	5 132,6	4,9	18,3
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri	-	-	-	-	-	-	3,3	12,1
Hár qıylı tayar buyımlar	1593,4	153,5	-	-	-	5,0	38,3	78,8
Xızmetler	2,0	1,8	1,6	1,2	644,2	1 075,0	252,5	470,6

Xızmetler eksportı kólemi 2 184,5 mln AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,7 % in qurap, 2020- jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 22,1 % ke kóbeygenligi gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi saparlar (turizm) (16,1 %), transport (59,1 %) hámde finanslıq xızmetler (24,8 %) úlesine tuwra kelgen.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr, úlesi, % te)

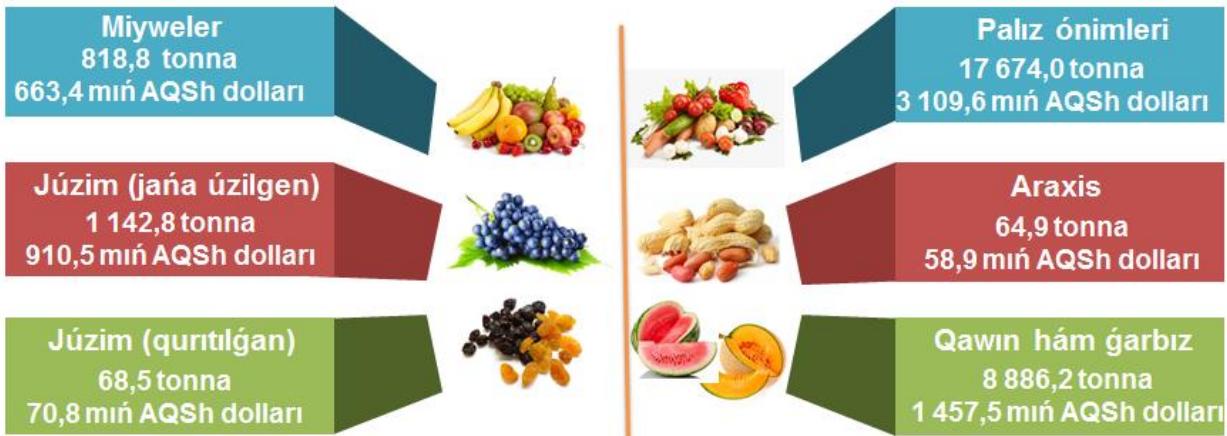
MIYWE HÁM PALÍZ ÓNIMLERİ EKSPORTÍ

Azıq-awqat ónimleriniń tiykarǵı bólegi bolǵan 6 199,9 mln AQSh dollar kólemindegi 28 586,7 tonnadan ziyat miywe hám palız ónimleri eksport qılınǵan. Bunda 2020- jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 1 386,2 mln AQSh dollarǵa páseyiw gúzetilip, 81,7 % ke kemeydi. Miywe hám palız ónimleriniń eksport quramına qaralsa, 3 109,6 mln AQSh dollarına teń 17 674,0 tonna palız ónimleri, sonday-aq, 663,4 mln AQSh dolları kólemindegi 818,8 tonna miyweler eksport qılındı.

Húkimet tárepinen awıl xojalığı hám baǵshılıqtı rawajlandırıwǵa úlken itibar qaratılıp atırılǵanlıǵı sebepli, eksport qılınıp atırılǵan miywe hám palız ónimleriniń úlesi 50,2 % ti quradı.

**MIYWE HÁM PALÍZ ÓNIMLERI EKSPORTÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr, mln AQSh dolları)**

Miywe hám palız ónimleriniń tiykarǵı eksport bazarları Qazaqstan (85,9 %), Rossiya Federaciyası (10,6 %) hám Italiya (3,0 %) mámlekетleri úlesine tuwra kelgen.

Búgingi kúnde Qaraqalpaqstan Respublikasında miywe-palız ónimlerin islep shıǵarıw, qayta islew hám eksport qılıw sektorınıń potencialı júdá joqarı hám bul qolay tábiyǵıy-ıqlım shárayatlarınıń barlıǵı hámde máhálliy islep shıǵarıwshılar tárepinen toplanǵan tájiriyye menen de baylanıslılıǵı menen kórinedi. Usı sebepli húkimet awıl xojalığı shiyki zatın sanaat tiykarında qayta islewge hám jetistirilgen ónimdi saqlaw infrastrukturasın rawajlandırıwǵa úlken itibar qaratpaqta.

**MIYWE HÁM PALÍZ ÓNIMLERI EKSPORTÍ GEOGRAFIYASÍ
(yanvar-oktyabr)**

Mámlekет atı	2020- jıl			2021- jıl		
	tonna	mln AQSh dolları	úlesi*, % te	tonna	mln AQSh dolları	úlesi*, % te
Qazaqstan	30 666,9	6 544,2	86,3	27 643,0	5 323,3	85,9
Rossiya Federaciyası	1 827,7	765,4	10,1	865,5	660,1	10,6
Italiya	-	-	-	52,6	188,8	3,0

Mámlekет atı	2020- jıl			2021- jıl		
	tonna	mın AQSh dolları	úlesi*, % te	tonna	mın AQSh dolları	úlesi*, % te
Qıtay Xalıq Respublikası	51,0	53,0	0,7	-	-	-

*- summadan

TOQÍMASHÍLÍQ ÓNIMLERI EKSPORTÍ

Toqı mashılıq ónimleri eksportı kóleminiń ósiwi tikkeley paxta shiyki zati ornına tayar ónim islep shıǵarıw hám qosımsa qun jaratıw maqsetinde ámelge asırılgan reformalardıń nátiyjesi ekenin kóriw mümkin. Atap aytqanda, usı jılda 37 104,2 mın AQSh dollarlıq toqı mashılıq ónimleri eksportı ámelge asırılıp, ulıwma eksporttıń 11,3 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 35,1 % ke ósti.

Eksport qılınǵan toqı mashılıq ónimleri quramında paxtadan iyirilgen jıp (94,8 %) hámde jipek hám jipek ónimleri (2,9 %) tiykarǵı úlesti iyelegen. Jıl basınan 12 túrdegi toqı mashılıq ónimleri dýnyanıń 8 mámleketine eksport qılındı.

Respublikanıń toqı mashılıq sanaatın diversifikasiya qılıw hám tayar ónimler eksportın xoshametlew boyınsha ámeliy isler nátiyjesinde, mámlekemizdiń usı saladaǵı potentsialı asıp barmaqta.

TOQÍMASHÍLÍQ ÓNIMLERI EKSPORTÍ DINAMIKASI (yanvar-oktyabr, mın AQSh dolları)

Tovar nomi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Paxtadan iyirilgen jıp	20 656,2	26 956,9	35 182,7
Jipek hám jipek ónimleri	1 429,6	437,7	1 083,9
Naǵıslı gezleme	-	-	-
Basqa toqı mashılıq ónimleri	-	27,7	280,5
Tayar trikotaj hám tigiwshilik kiyimleri	-	-	170,7

Tovar nomi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Paxta ónimleri	9,0	41,0	41,6
Paxtadan gezlemeler			344,8

Toqimashılıq ónimleriniń eń úlken úlesi Qıtay Xalıq Respublikası (22 876,6 mln AQSh dolları – 61,7 %), Rossiya Federaciyası (5 086,2 mln AQSh dolları – 13,7 %) hám Túrkiya (6 315,0 mln AQSh dolları – 17,2 %) mámleketleri úlesine tuwra keldi.

AYÍRÍM TOQÍMASHÍLÍQ ÓNIMLERI EKSPORTÍ (yanvar-oktyabr, mln AQSh dolları)

MÁMLEKETLER KESİMİNDE TOQÍMASHÍLÍQ ÓNIMLERI EKSPORTÍ DINAMIKASÍ (yanvar-oktyabr, mln AQSh dolları)

Mámleketler	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Qıtay Xalıq Respublikası	12560,0	12800,1	22876,6
Rossiya Federatciyası	5209,5	5779,7	5086,2
Túrkiya	2608,4	6351,9	6315,0
Pakistan	-	2191,1	1393,3

Qırğız Respublikası	68,7	520,5	68,7
BAÁ	895,5		90,3
Iran	190,4	-	470,3
Hindistan	389,0	87,6	36,6
Polsha	143,4	184,2	-

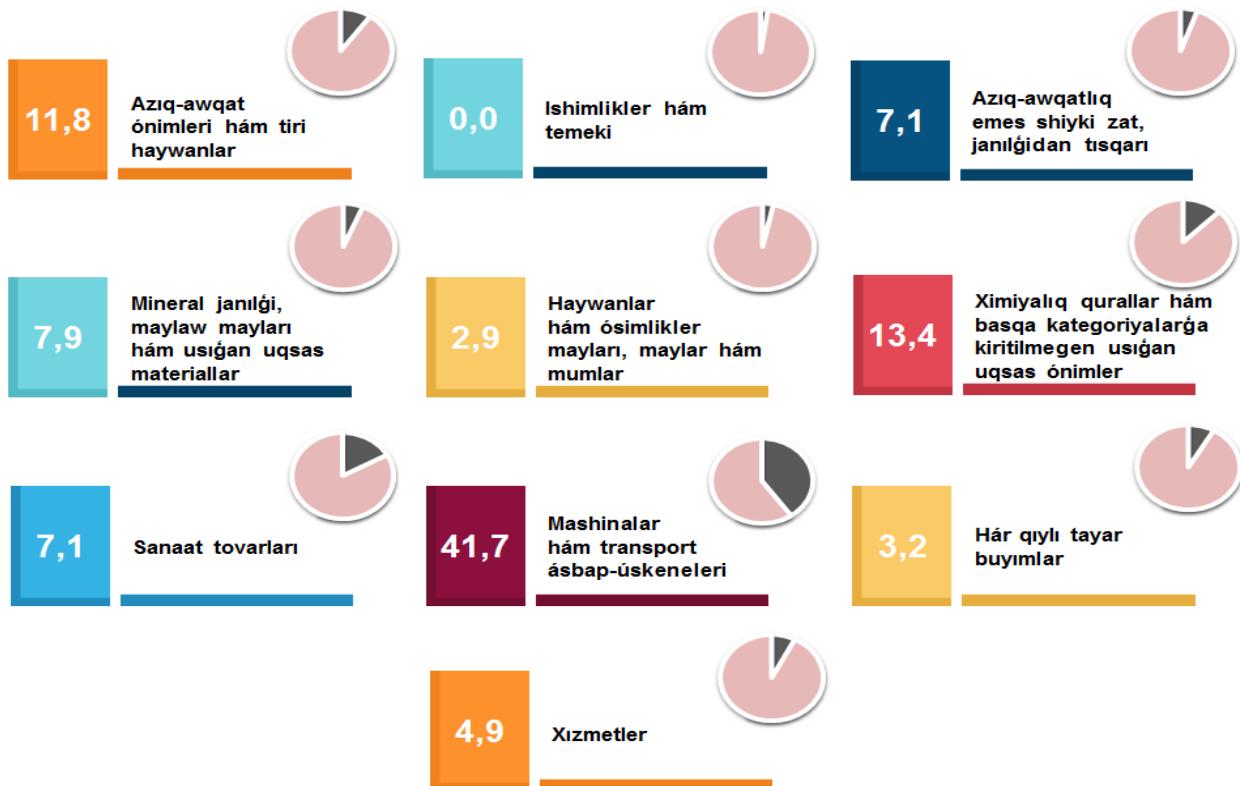
**QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍ IMPORTÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr)**

2021-jıldızıń yanvar-oktyabr aylarında import kólemi 190,5 mln. AQSh dolların hám 2020-jıldızıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 133,4 % ti quradı.

Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri (41,7 %), azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (11,8 %) hámde ximiyalyq qurallar hám basqa kategoriyalارǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (13,4 %) esabına tuwra keldi.

**XSSK BÓLIMI BOYÍNSHA IMPORT QURAMÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr, úlesi, % te)**

Tovarlar importı dinamikası analizine kóre, 2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında import qılıńǵan tovarlar kólemi, ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 47,7 mln. AQSh dollarǵa kóbeydi hám 133,4 mln. AQSh dollardı quradı. Xızmetler importı bolsa 9,4 mln. AQSh dollarǵa jetti.

ÝMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERİNEN IMPORT QURAMÍ (2021-jıl yanvar-oktyabr)

Quramı	Jámi			ÝMDA mámlekетleri			Basqa mámlekетler		
	mín AQSh dolları	Ótken jılıǵa salıstırǵanda, % te	Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	mín AQSh dolları	Ótken jılıǵa salıstırǵanda, % te	Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	mín AQSh dolları	Ótken jılıǵa salıstırǵanda, % te	Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te
Jámi import	190 460,9	133,4	100,0	60 307,3	114,4	100,0	130 153,7	144,5	100,0
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	22 429,3	103,6	11,8	17185,0	102,3	28,5	5244,3	108,3	4,0

Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılığidan tısqarı	13 618,8	104,3	7,1	13567,5	106,3	22,5	51,2	17,9	0,0	
Mineral janılığı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	15 112,8	180,2	7,9	8042,1	206,6	13,3	7070,7	157,4	5,4	
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	5 484,0	146,0	2,9	5484,0	146,0	9,1	-	-	-	
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriýalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	25 469,4	112,7	13,4	2294,1	74,9	3,8	23175,3	118,6	17,8	
Sanaat tovarları	13 439,5	127,9	7,1	8055,8	124,9	13,4	5383,8	132,6	4,1	
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri	79 430,9	170,8	41,7	1942,8	38,8	3,2	77488,1	186,8	59,5	
Hár qıylı tayar buyımlar	6 102,4	63,8	3,2	239,6	36,4	0,4	5862,8	65,9	4,5	
Xızmetler	9 373,9	138,7	4,9	3496,4	1 148,0	5,8	5877,5	91,1	4,5	

Házirgi dáwirde import qılınǵan tovarlar hám xızmetler quramınıń analizi sonı kórsetti, 2019- jıldırń sáykes dáwirine salıstırǵanda aziq-awqat ónimleri hám tırı haywanlar importınıń úlesi 5,7 % ten 11,8 % ke ósti, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri 50,5 % ten 41,7 % ke, hár qıylı tayar buyımlar úlesi bolsa 11,6 % ten 3,2 % ke kemeydi.

**IMPORT QURAMÍ DINAMIKASI
(2021- jıl yanvar-oktyabr, úlesi, % te)**

XSSK quramı	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Jámi import	100,0	100,0	100,0

sonıń ishinde:

Aziq-awqat ónimleri hám tırı haywanlar	5,7	14,4	11,8

Ishimlikler hám temeki

XSSK quramı	2019- jıl	2020- jıl	2021- jıl
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıgından tısqarı	7,5	8,9	7,1
Mineral janılığı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	3,6	5,6	7,9
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	1,2	2,8	2,9
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵar uqsas ónimler	10,5	16,7	13,4
Sanaat tovarları	4,8	6,0	7,1
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri	50,5	33,6	41,7
Hár qıylı tayar buyımlar	11,6	7,1	3,2
Xızmetler	4,5	4,9	4,9

Xızmetler importınıń analizi sonı kórsetti, 2021- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarında 2020- jıldınıń yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda jámi importtaǵı úlesi 4,7 % ten 4,9 % ke kóbeydi.

Ónim atı	Mñ AQSh dolları	ózgeriw pátleri, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Dánli eginler hám olardan tayaranǵan ónimler	12 850,2	101,9
Tiri haywanlar	6 370,5	131,4
Kofe, shay, kakao, ziravarlar hám olardan tayaranǵan ónimler	102,3	78,3
Palız hám miyweler	73,2	70,1
Gósh hám gósh ónimleri	437,8	282,6
Kumsheker hám asal	24,1	1,4
Sút ónimleri hám qus máyekleri	707,9	402,4
Balıq (teńiz sút emiziwshileri bolmaǵan), qısqıshbaqasımınlar, mollyuskalar hám suwda júziwshi omırtaqasızlar hám olardan tayaranǵan yarım tayar ónimler	240,4	154,5
Hár qıylı aziq-awqat ónimleri hám preparatlar	1 518,6	157,1
Haywanlar ushin korm	104,3	12,6
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılğıdan tısqarı		
Probka hám aǵash-taxtalar	11 634,0	91,3
Metall rudaları hám metall bólekleri		
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	1 879,3	8,7 b.
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat	8,0	444,4
Toqımașlılıq ónimler	0,1	0,2
Mineral janılğı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	11 769,7	166,6
Kómır, koks hám briquetler	3 329,3	262,2
Tábiyyiy yaki jasalma gaz	13,7	27,0
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları	5 474,9	145,8
Haywan hám ósimlik mayları	9,1	-
Haywanlar mayları	-	-

Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	762,4	83,6
Boyaytuǵın hám terini iyletyuǵın zatlar hám boyawlar	105,0	111,8
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	17 325,0	121,7
Organikalıq ximiya zatları	5 442,4	105,4
Birlemshi formada bolmaǵan plastmassalar	1 398,9	139,7
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	177,0	28,4
Éfır mayları, rezinoıdler jäne parfyumeriya; däretxana quralları	40,2	38,6
Tóginler	212,7	55,4
Sanaat tovarları		
Shoyın hám polat	1 047,1	56,7
Rezina buyımları	426,0	143,5
Metallardan tayaranǵan buyımlar	1 333,8	78,0
Toqımașılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	142,6	249,3
Ruda bolmaǵan qazılmalardan tayaranǵan ónimler	975,5	105,7
Probka hám terekten tayaranǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	9 476,0	168,5
Qaǵaz, karton hám qaǵaz massası, qaǵaz yaki kartonnan tayaranǵan buyımlar	36,5	70,3
Renli metallar	1,5	68,2
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleleri		
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneleler	8 512,6	64,4 b.
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	35 354,8	187,9
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskeneleler hám olardıń detalları	16 435,0	154,1
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	2 685,5	73,5
Elektr baylanısı, dawısti jazıw hám esittiriw apparaturaları hám úskeneleleri	6 986,5	93,3
Metallardı qayta islew mashinaları	282,3	54,7
Kantselyariya mashinaları hám maǵlıwmatlardı avtomatikalıq ráwiske qayta islew ushın ásbap-úskeneleler	59,7	21,6
Avtomobiller	5 424,5	114,4
Basqa transport buyımları	3 689,8	17,1 b
Hár qıylı tayar buyımlar		
Hár qıylı tayar buyımlar	352,5	45,8

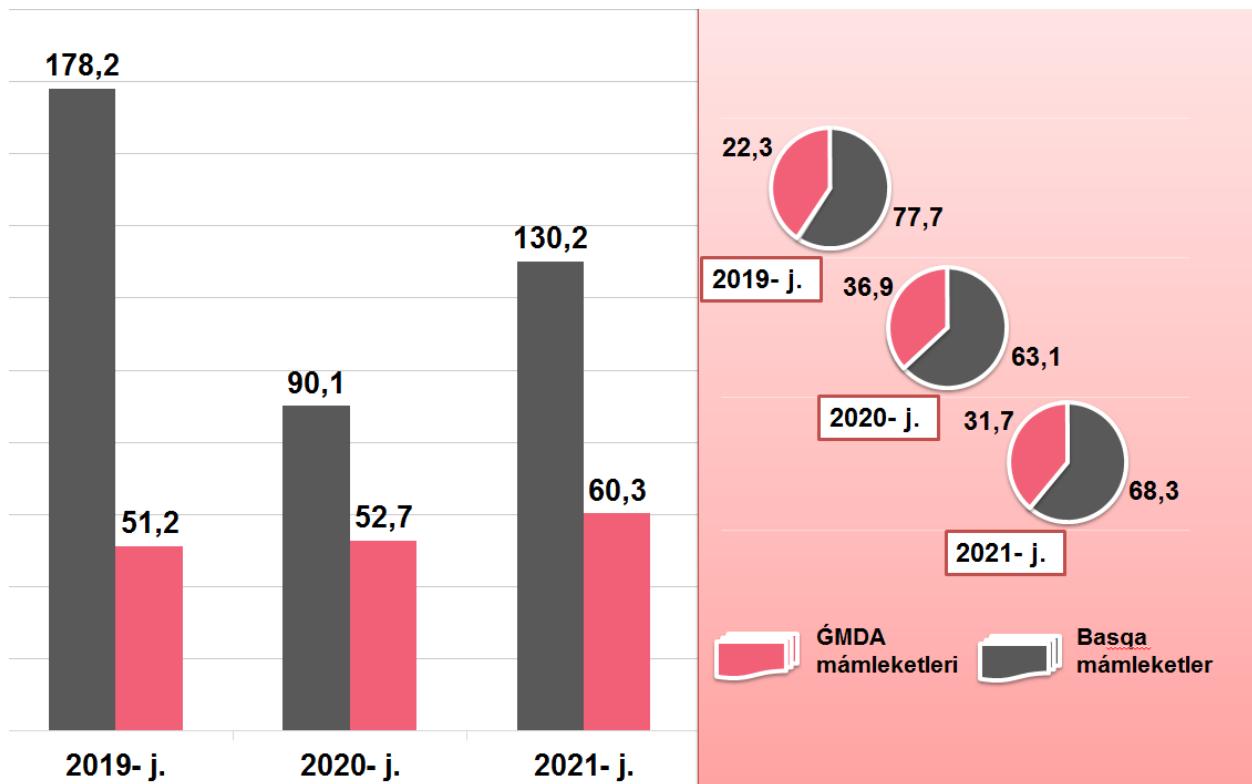
Arnawlı, ilimiý hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	2 398,3	142,1
Bloklı binalar, suw ótkiziw, kanalizatsiya ısitıw hám jaqtılındırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew maslamaları	3 277,1	46,6
Ayaq-kiyim	1,6	-
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	32,7	8,6 b.
Mebel hám onıú bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kóphikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	32,6	87,6
Fotografiyalıq apparatura, úskene, isletiletuǵın materiallar hám optikalıq buyımlar, basqa jerde klassifikasiyalanbaǵan; saatlar	7,6	21,7
Xızmetler		
Basqa is boyınsha xızmetler	4 928,1	92,3
Transport xızmetleri	141,2	142,6
Texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri	3 637,6	560,8
Finanslıq xızmetler	667,0	99,1

Hár qıylı tayar buyımlar importı kólemleriniň kemeyiwine bloklı binalar, suw ótkiziw, kanalizaciya ısitıw hám jaqtılındırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew úskeneleri (53,7 % ke páseygen), hár qıylı tayar buyımlar (5,8 % ke páseygen) importınıň kemeyiwine tásir qılǵan.

Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵidan tısqarı importınıň kemeyiwine bolsa, probka hám aǵash-taxtalar (83,6 % ke páseygen) importınıň kemeygenligi tikkeley tásir etken.

**GMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERİNEN TOVAR
HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERI DINAMIKASI**
(yanvar-oktyabr, mln. AQSh dolları, úlesi, % te)

Esabat dawiri juwmaqlarına kore, import boyinsha sherik mamlaketler arasında Qıtay Xalıq Respublikası ulıwma import kóleminde 18,5 % úlesi menen Rossiya Federatciyası (17,8 %) artta qaldırıǵan halda birinshi orındı iyeledi.

2021- jıldını yanvar-oktyabr ayları juwmaǵı boyinsha Qaraqalpaqstan Respublikası tárepinen 41 mamlaket penen tovarlar hám xızmetler importı ámelge asırıldı.

**TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTINDAĞI JIGIRMA IRI
SHERIK MÁMLEKETLER
(yanvar-oktyabr)**

Mamlaket atı	mın AQSH dolları		ósim pátı, % te		ornı	
	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.

Mámlekет atı	mın AQSH dolları		ósim pátı, % te		ornı	
	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.	2020- j.	2021- j.
Qıtay Xalıq Respublikası	30766,0	35347,9	51,9	114,9	1	1
Rossiya Federatciyası	32435,8	34044,9	106,8	105,0	2	2
Koreya Respublikası	22522,2	20980,4	58,4	93,2	3	3
Qazaqstan	13947,8	18085,2	113,2	129,7	4	4
Türkiya	2303,6	12185,8	13,0	529,0	31	5
Shveciya	549,9	9206,5	208,1	1674,4	8	6
Vyetnam	1239,5	7953,7	41,1	641,7	5	7
Chexiya Respublikası	7699,0	7088,6	62,3	92,1	7	8
Germaniya	2317,5	6705,0	224,0	289,3	19	9
Niderlandiya	673,0	5426,3	51,0	806,3	28	10
BAÁ	414,5	4958,9	19,7	1196,4	27	11
Qırğız Respublikası	1780,6	3923,7	124,0	220,4	12	12
Iran	2372,4	3527,4	48,6	148,7	9	13
Túrkmenistan	2552,3	2790,1	74,4	109,3	6	14
Latviya	4270,9	2729,6	79,9	63,9	30	15
Gonkong	583,4	1843,2	30,9	315,9	13	16
Litva	657,4	1764,0	21,0	268,3	23	17
Ruminiya	2077,2	1353,3	111,8	65,2	10	18
Franciya	245,7	924,6	48,9	376,3	11	19
Polsha	1679,7	907,1	77,4	54,0	22	20

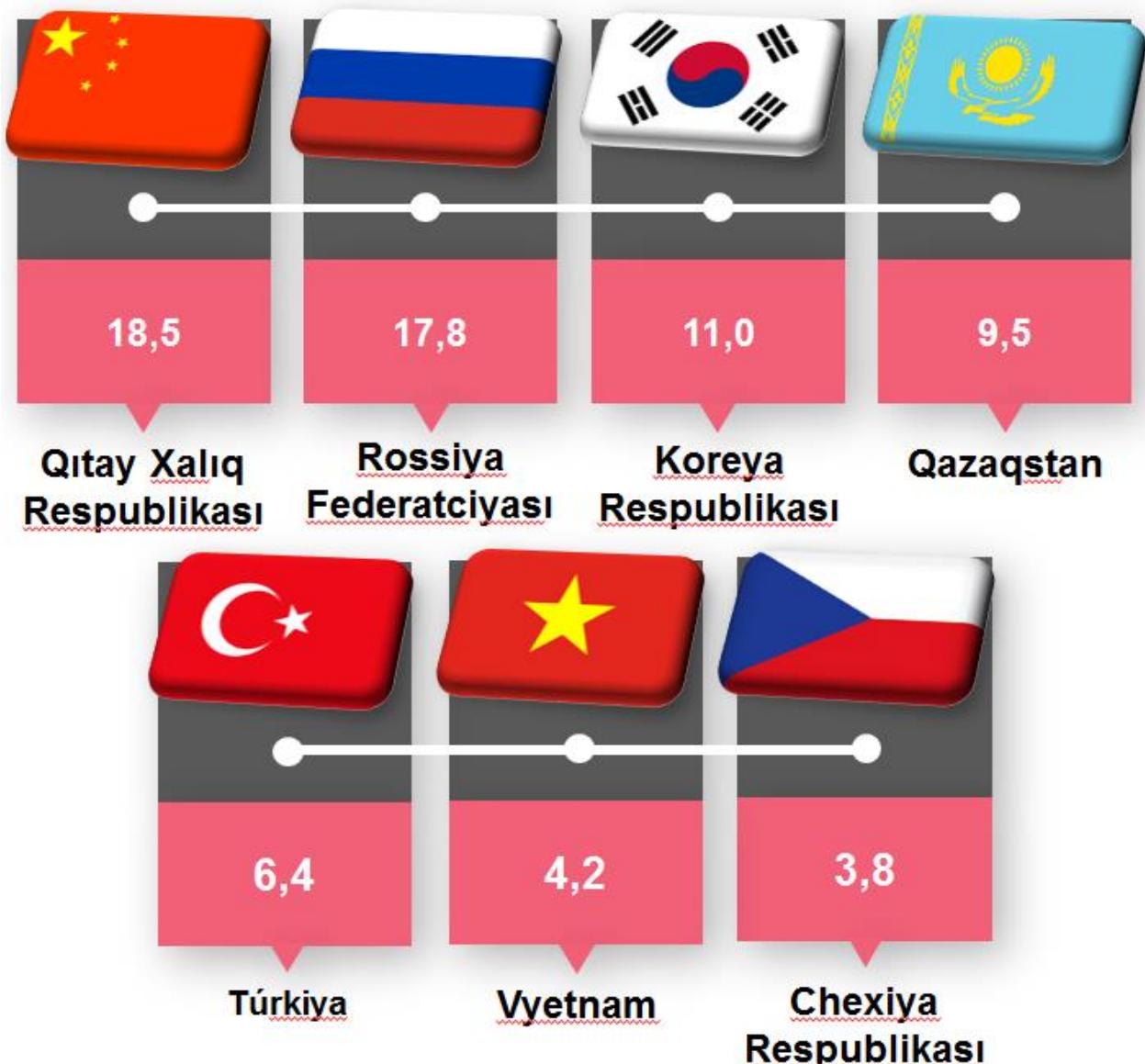
Soni aytıw kerek, Chexiya Respublikası, Germaniya, BAÁ, Túrkmenistan, Niderlandiya, Franciya hám Belgiya kibi mámlekетler Qaraqalpaqstan Respublikasına tovar hám xızmetler importındaǵı iri sherik mámlekетlerdiń birinshi jigmalyǵına kirdi.

Jeti iri sherik mámlekетler (Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Chexiya Respublikası, Koreya Respublikası, Türkiya hám

Germaniya) jámi importtń 72,3 % úlesin quradı, bul 137,8 mln. AQSh dolların quradı.

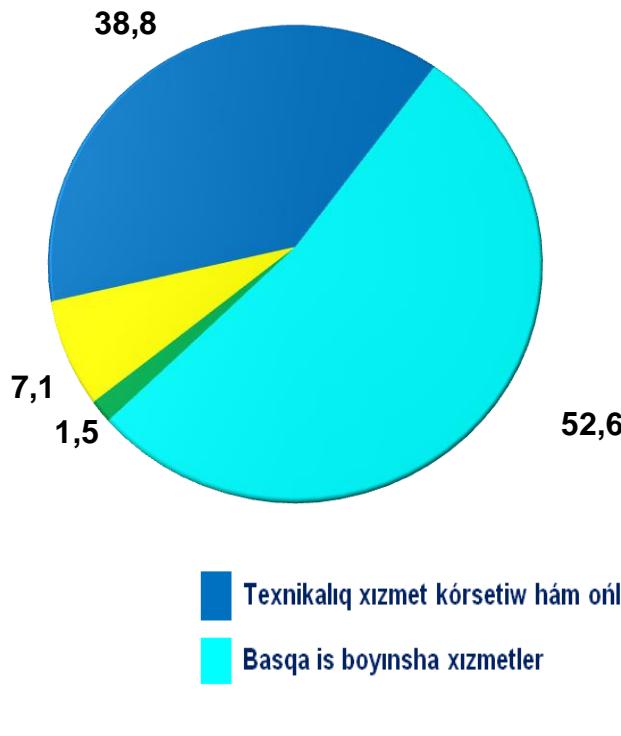

**RESPUBLIKA IMPORTÍNDA TIYKARGÍ
SHERIK MÁMLEKETLERDÍN ÚLESİ
(2021-jıl yanvar-oktyabr, % te)**

Respublikadaǵı investiciyalıq ortalıqtıń jaqsılanǵanı sayın hám usı salada ámelge asırılıǵan reformalar nátiyjesinde mashina hám úskenele, sonday-aq, olardıń bólekleri importınıń ósiwi tábiǵiy. Sonday qılıp, Qıtay Xalıq Respublikası, Koreya Respublikası, Rossiya Federaciyası, Qazaqstan tárepinen kiritilgen úlken

kólemdegi investicyiyalar nátiyjesinde, ónimler importı kóleminde usı mámlekетлердиň joqarı úlesi saqlanıp qalmaqta.

**XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ
(2021-jıl yanvar-oktyabr, úlesi, % te)**

2021- jıldıń yanvar-oktyabr ayları juwmaǵı menen xızmetler importı kólemi 9 373,9 mln AQSh dolların yaki jámi import kóleminiń 4,9 % in quradı hám ótken jılıǵa salıstırǵanda 0,2 % ke túskен. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (52,6 %) hám basqa is boyınsha xızmetler (38,8 %) den ibárat boldı. Sonday-aq, finanslıq xızmetler (7,1 %) hám transport xızmetleri (1,5 %) quradı.

Sırtqı ekonomikalıq
baylanıslar hám
sawda statistikası bólimi
Tel.: (61) 224-92-06